

طرح درس / طرح دوره برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر

اطلاعات عمومی

گروه: خدمات بهداشتی   نام درس: برنامه ملی مبارزه با بیماریهای واگیر   تعداد واحد: ۲   پیش نیاز: اپیدمیولوژی بیماریهای شایع
 رشته: بهداشت عمومی   مقطع تحصیلی: کارشناسی (پیوسته)   سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
 نیمسال: اول   مسئول درس: دکتر عباسعلی دهقانی تفتی   مدرسین: دکتر دهقانی

مقدمه: ارائه خدمات درمانی در بیمارستان ها نقش مهمی در تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پیشگیری و کاهش عوارض بیماری ها ایفا می کند به منظور آشنایی دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی با روش های کنترل و پیشگیری از بیماریهای واگیر در نظام مبتنی بر مراقبت های اولیه بهداشتی (PHC) که دارای برنامه ملی می باشند و آشنایی آنان با بیماریهایی همچون مالاریا، سل، هاری تب مالت، لیشمانیوز ها، و بیماریهای قابل کنترل با واکسن (EPI) بیماریهای نوپدید، وبا و تب های خونریزی دهنده و از جمله CCHF می باشد.

پیامدهای یادگیری: آشنا ساختن دانشجویان با روش های پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر در نظام ارائه خدمت می باشد و فراگیر در آینده بتواند نظام های مراقبت سلامت را از نظر کمی و کیفی و مطابق با استاندارد ها مورد ارزیابی قرار دهد.

هدف کلی: شناخت روش های کمی و کیفی کنترل بیماریها در نظام مراقبتهای بهداشتی و درمانی در چارچوب استاندارد های خدمات و مراقبت های بهداشتی و درمانی شبکه و بیمارستان و تشخیص مصادیق کاربرد آن به طوری که فراگیر در پایان ترم بتواند مراقبت و کنترل بیماریها را از نظر کمی و کیفی و مطابق با استاندارد ها مورد ارزیابی قرار دهد.

اهداف عینی	سرفصل موضوعات	حیطه اهداف آموزشی	روش تدریس:	روش ارزیابی فراگیر:	مدرسین:	جلسه/برنامه زمانی
با علایم بالینی، عوارض، روش تشخیص، پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر در نظام شبکه که دارای برنامه ملی هستند آشنا گردد.	طبقه بندی بیماریها-راهبردها و راههای مبارزه با بیماریها	شناختی	سخنرانی کلاسیک، سخنرانی تعاملی	تشریحی	دکتر دهقانی	اول
کلیاتی درباره مبارزه با بیماریهای عفونی، چگونگی ایجاد یک عفونت، زنجیره عفونت، تعاریف بیماریزایی، عفونت زایی، کنترل، حذف، ریشه کنی و	دانشجو چگونگی ایجاد یک عفونت را بداند دانشجو چگونگی زنجیره عفونت را بداند	شناختی	سخنرانی کلاسیک، سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	استدلالی، تشریحی، جور کردنی گسترده	دکتر دهقانی	اول
راههای انتقال و انتشار عفونتها، مبارزه با بیماریهای واگیر نحوه گزارش دهی بیماریهای مشمول گزارش دهی	دانشجو راههای انتقال و انتشار عفونت ها را بداند دانشجو اهمیت گزارش دهی بیماریها را بداند بیماریهای مشمول گزارش دهی فوری را بداند بیماریهای مشمول گزارش دهی غیر فوری را بداند دانشجو نحوه گزارش دهی در سیستم بهداشتی درمانی کشور را بداند	شناختی-نگرشی	ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر سناریو	استدلالی، تشریحی، جور کردنی، عملکردی	دکتر دهقانی	دوم
گال، تعریف، نشانه ها، علایم بالینی، پیشگیری و کنترل	دانشجو اهمیت بیماری گال را بداند راههای انتقال گال را بداند	شناختی-عملکردی	سخنرانی کلاسیک، سخنرانی تعاملی	استدلالی، تشریحی، جور	دکتر دهقانی	سوم

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

		کردنی، عملکردی	کلاس وارونه		راههای پیشگیری گال را بداند گروههای در معرض خطر گال را بداند	
سوم	دکتر دهقانی	تشریحی، جورکردنی گسترده، شفاهی، استدلالی	سخنرانی کلاسیک، سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی - نگرشی	دانشجو بتواند بیماری مالاریا را تعریف کند. علائم و نشانه های مالاریا را بداند. راههای انتقال مالاریا را بداند. راههای پیشگیری از مالاریا را بداند. 1- تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی مالاریا را بداند. دانشجو برنامه ملی مبارزه با مالاریا را بداند	مالاریا، تعریف، نشانه ها و علائم بالینی، اپیدمیولوژی.
چهارم	دکتر دهقانی	استدلالی، تشریحی، آزمون های عملکردی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی - عملکرد ی	- دانشجو بتواند بیماری سل را تعریف کند. - علائم و نشانه های سل را بداند. - راههای انتقال سل را بداند. - راههای پیشگیری از سل را بداند - اهمیت و نحوه اجرای طرح DOTS را بداند - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی سل را بداند. دانشجو برنامه ملی سل را بداند	سل، تعریف، نشانه ها و علائم بالینی، اپیدمیولوژی طرح DOTS
پنجم	دکتر دهقانی	استدلالی، تشریحی، مشاهده ای، عملکردی	ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی - نگرشی	- دانشجو بتواند بیماری سالک را تعریف کند. - علائم و نشانه های سالک را بداند. - راههای انتقال سالک را بداند. - راههای پیشگیری از سالک را بداند - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی سالک را بداند. دانشجو برنامه ملی سالک را بداند	لیشمانیوز جلدی، تعریف، نشانه ها و علائم بالینی، اپیدمیولوژی.
ششم	دکتر دهقانی	تشریحی، جورکردنی گسترده، شفاهی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	- دانشجو بتواند بیماری وبا را تعریف کند. - علائم و نشانه های وبا را بداند. - راههای انتقال وبا را بداند. - راههای پیشگیری از وبا را بداند. تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی وبا را بداند. دانشجو برنامه ملی وبا را بداند.	وبا، تعریف، نشانه ها و علائم بالینی، اپیدمیولوژی
ششم	دکتر دهقانی	تشریحی- استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	- دانشجو بتواند بیماری هپاتیت ب را تعریف کند. - علائم و نشانه های هپاتیت ب را بداند. - راههای انتقال هپاتیت ب را بداند. - راههای پیشگیری از هپاتیت ب را بداند. - دانشجو برنامه ملی هپاتیت ب	هپاتیت ب، تعریف، نشانه ها و علائم بالینی، اپیدمیولوژی

					را بداند.	
هفتم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری دیفتری و سیاه سرفه را تعریف کند. - علایم و نشانه های دیفتری و سیاه سرفه را بداند. - راههای انتقال دیفتری و سیاه سرفه را بداند. - راههای پیشگیری از دیفتری و سیاه سرفه را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی را بداند. - دانشجو برنامه ملی دیفتری و سیاه سرفه را بداند 	دیفتری و سیاه سرفه، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
هشتم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند عوارض واکسیناسیون را توضیح دهد. - دانشجو انواع عوارض واکسن را بداند. - نحوه گزارش دهی انواع عوارض واکسن را بداند. - دانشجو بر نامه ملی مراقبت عوارض واکسیناسیون را بداند 	عوارض واکسیناسیون. علایم، نحوه گزارش دهی
نهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری سرخک و سرخچه را تعریف کند. - علایم و نشانه های سرخک و سرخچه را بداند. - راههای انتقال سرخک و سرخچه را بداند. - راههای پیشگیری از سرخک و سرخچه را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی سرخک و سرخچه را بداند. - دانشجو برنامه ملی سرخک را بداند - دانشجو برنامه ملی سرخچه را بداند 	سرخک و سرخچه، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
نهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری فلج اطفال را تعریف کند. - علایم و نشانه های فلج اطفال را بداند. - راههای انتقال فلج اطفال را بداند. - راههای پیشگیری از فلج اطفال را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی فلج اطفال را بداند. - دانشجو برنامه ملی فلج اطفال را بداند 	فلج اطفال، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی

دهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری ایدز را تعریف کند. - علایم و نشانه های ایدز را بداند. - راههای انتقال ایدز را بداند. - راههای پیشگیری از ایدز را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی ایدز را بداند. - دانشجو برنامه های ملی را بداند 	ایدز، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
یازدهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری CCHF را تعریف کند. - علایم و نشانه های CCHF را بداند. - راههای انتقال CCHF را بداند. - راههای پیشگیری از CCHF را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی CCHF را بداند. - دانشجو برنامه ملی CCHF را بداند تشریحی - استدلالی 	CCHF، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
دوازدهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، بحث گروهی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری تب مالت را تعریف کند. - علایم و نشانه های تب مالت را بداند. - راههای انتقال تب مالت را بداند. - راههای پیشگیری از تب مالت را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی تب مالت را بداند. - دانشجو برنامه ملی تب مالت را بداند 	تب مالت، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
سیزدهم	دکتر دهقانی	تشریحی - استدلالی	سخنرانی کلاسیک، کلاس وارونه، ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر مورد/ استفاده از سناریو، یادگیری الکترونیک(مجاز ی)	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو بتواند بیماری هاری را تعریف کند. - علایم و نشانه های هاری را بداند. - راههای انتقال هاری را بداند. - راههای پیشگیری از هاری را بداند. - نحوه برخورد با فرد حیوان گزیده را بداند. - تعریف موارد مشکوک، محتمل و قطعی هاری را بداند. - دانشجو برنامه ملی هاری را بداند. 	هاری، تعریف، نشانه ها و علایم بالینی، اپیدمیولوژی
- مشارکت در فعالیت های کلاسی ۲- ارائه کار کلاسی (پروژه کلاسی)						تکالیف فراگیر

<p style="text-align: center;">میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت های کلاسی - ۲۰ درصد نمره</p> <p style="text-align: center;">نحوه ارائه کار کلاسی - ۳۰ درصد نمره</p> <p style="text-align: center;">امتحان پایان ترم - ۵۰ درصد نمره</p>	نحوه نمره دهی
<ul style="list-style-type: none"> ● مطالب تدریس شده در کلاس و مطالب قابل دسترسی در اینترنت و نیز سایر کتب مرجع در این زمینه ● کتاب جامع بهداشت عمومی جلد ۲ و ۳ ● کتاب اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران، دکتر عزیزی، دکتر حاتمی و دکتر جانقربان ● بخشنامه ها و دستورالعمل های وزارت بهداشت در زمینه مبارزه و کنترل بیماریهای واگیر + سایر کتب مرتبط و در دسترس 	منابع آموزشی